

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سړي چريک

- د غم رازی-د مراسمو قانون
- قانون مراسم تعزیت داری
- له خطر سره دمخامخ روغتیايي
- مقررۀ امتیاز کارکنان
- کارکوونکو د امتیاز مقررۀ
- صحی مواجه به خطر

تاریخ نشر: (۱۵) ثور سال ۱۳۹۴ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۱۷۲)

د خپرېدونېته: د ۱۳۹۴ هـ . ش کال د غوايي د میاشتې (۱۵)
پرله پسې نمبر: (۱۱۷۲)

د امتیاز خاوند: د عدلیې وزارت
مسئول چلوونکی: قانونمل محمدرحیم "دقیق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تېلفون: ۰۷۵۲۰۵۲۷۰۹
مرستیال: نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سایت: www.moj.gov.af

قیمت این شماره: (۳۰) افغانی
تیراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
مطبعه: بهیر
آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، چهارراهی پشتونستان

د غم رازی-

د مراسمو دقانون

د توشیح په هکله دافغانستان اسلامي

جمهوریت د رئیس

فرمان

ګڼه: (۷۵)

نېټه: ۱۳۹۳ / ۱۲ / ۲۳

لومړۍ ماده:

دافغانستان داساسي قانون د(۶۴) مادې

د(۱۶) فقرې دحکم له مخې دغم رازی- د

مراسمو قانون چې دملي شوري د

مجلسونو دګڼه هیئت ۱۳۹۳ / ۹ / ۱۱

نېټې (۱۵۱) ګڼې پرېکړې پرېنست په

(۴) فصلونو او(۲۱) مادو کې تصویب

شوی دی، توشیح کوم.

دوه یمه ماده:

دغه فرمان له قانون او دملي شوري د

مجلسونو د ګڼه هیئت له پرېکړې سره یو

ځای په رسمي جريده کې دخپرېدو له

نېټې څخه درې میاشتې وروسته نافذېږي.

محمد اشرف غني

دافغانستان داسلامي جمهوریت رئیس

فرمان

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان

درمورد توشیح قانون

مراسم

تعزیت داری

شماره: (۷۵)

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۲۳

ماده اول:

به تأسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)

قانون اساسی افغانستان، قانون مراسم

تعزیت داری را که بر اساس فیصله شماره

(۱۵۱) مؤرخ ۱۳۹۳/۹/۱۱ هیئت

مختلط مجلسین شورای ملی به داخل

(۴) فصل و(۲۱) ماده تصویب گردیده

است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان همراه با قانون و فیصله هیئت

مختلط مجلسین شورای ملی سه ماه بعد

از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ

می گردد.

محمد اشرف غني

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

د غم رازي د مراسمو د قانون

فيصله

گڼه: (۱۵۱)

نېټه: ۱۳۹۳/۹/۱۱

د افغانستان د اساسي قانون په سلمه ماده

کې له درج شوي حکم سره سم، د ملي

شوري د دواړو جرگو له پنځو، پنځو غړو

څخه جوړ شوي گڼه هيئت د غم رازي د

مراسمو قانون په (۴) فصلونو او (۲۱)

مادو کې د ۱۳۹۳/۹/۱۱ نېټې د

سه شنبه ورځې په غونډه کې فيصله کړې.

د گڼه هيئت رئيس

مولوی غلام محی الدین منصف

د گڼه هيئت مرستيال

عبد الحفيظ منصور

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

فيصله

قانون مراسم تعزيت داری

شماره: (۱۵۱)

تاریخ: ۱۳۹۳/۹/۱۱

به تاسی از حکم ماده صدم قانون اساسی

افغانستان، هیئت مختلط مجلسین

شورای ملی به ترکیب پنج، پنج نفر

از اعضای هر مجلس قانون مراسم

تعزيت داری را به داخل (۴) فصل و

(۲۱) ماده در جلسه روز سه شنبه مؤرخ

۱۳۹۳/۹/۱۱ فيصله نمود.

رئيس هيئت مختلط

مولوی غلام محی الدین منصف

معاون هيئت مختلط

عبدالحفيظ منصور

فهرست مندرجات قانون مراسم تعزيت دارى

فصل اول

احكام عمومى

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبنى	ماده اول:
۱.....	اهداف	ماده دوم:
۲.....	اصطلاحات	ماده سوم:

فصل دوم

تكفين، تجهيز و تدفين ميت

۴.....	مراسم روز اول	ماده چهارم:
۵.....	فديه	ماده پنجم:
۶.....	عدم امانت گذاشتن ميت	ماده ششم:
۶.....	تدفين	ماده هفتم:
۶.....	نیش قبر	ماده هشتم:
۷.....	مراسم فاتحه	ماده نهم:
.....	ممنوعيت ارسال کارت دعوت در مراسم	ماده دهم:
۸.....	تعزيت دارى در هوتل ها	
۸.....	منع توزيع طعام در قبرستان	ماده يازدهم:
۸.....	منع برگزارى مراسم	ماده دوازدهم:
۹.....	تهيه طعام الی روز سوم	ماده سيزدهم:
۹.....	متروکه متوفى	ماده چهاردهم:

فصل سوم

مكلفيت هاى ادارات دولتي

مكلفيت وزارت ارشاد، حج و اوقاف..... ۱۰	ماده پانزدهم:
مكلفيت وزارت اطلاعات و فرهنگ..... ۱۰	ماده شانزدهم:
مكلفيت شاروالى ها..... ۱۱	ماده هفدهم:
تنظيم امور قبرستان..... ۱۱	ماده هجدهم:

فصل چهارم

احكام نهائى

مراقبت از احكام اين قانون..... ۱۲	ماده نوزدهم:
مراسم ساير اديان..... ۱۳	ماده بيستم:
تاريخ انفاذ..... ۱۳	ماده بيست و يكم:

قانون مراسم تعزیت داری

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنی ارزش های والای دین مقدس اسلام و حکم مندرج ماده پنجاه و چهارم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱ - جلوگیری از رسوم مغایر با احکام دین مقدس اسلام در رابطه به مراسم تعزیت داری .
- ۲ - جلوگیری از اسراف و مصارف غیر ضروری در مراسم تعزیت داری .
- ۳ - حمایت از ترویج ثقافت اسلامی، ارزش ها و سنن پسندیده در رابطه به مراسم تعزیت داری .

د غم رازی- دمراسمو قانون

لومړۍ فصل

عمومی حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د اسلام د سپېڅلي دين د لوړو ارزښتونو او د افغانستان د اساسي قانون په څلورپنځوسمه ماده کې د درج شوي حکم په رڼا کې وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

د دغه قانون موخې عبارت دي له :

- ۱ - د غم رازی- د مراسمو په هکله دهغو رسومو مخنیوی ، چې د اسلام د سپېڅلي دين له حکمونو سره په مغایرت کې وي .
- ۲ - د غم رازی- په مراسمو کې د نازینو لگښتونو او اسراف مخنیوی .
- ۳ - د غم رازی- د مراسمو په هکله د اسلامي ثقافت د ترویج او د سپېڅلو رسومو، رواجونو او ارزښتونو ملاتړ .

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

اصطلاحات

اصطلاحگاني

ماده سوم:

درېمه ماده:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

پدې قانون کې راتلونکې اصطلاحگاني لاندې معناگاني افاده کوي:

۱- تعزیت داری: مراسمی است که به منظور ابراز تسلیت برای بازماندگان و اقارب متوفی از طرف آنها برگزار می گردد.

۱- غم رازی: هغه مراسم دي چې د تسلیت څرگندولو په موخه دمړي پاتو شوو خپلوانو ته دهغوی له لوري تر سره کېږي.

۲- فدیة: صدقه است که به منظور جبران کفاره فرایض و واجبات دینی متوفی که به اساس عذر مؤجه شرعی ترک شده باشد و در مراسم جنازه قبل از دفن از طرف بازماندگان یا اقارب او به فقراء و مساکین توزیع می گردد.

۲- فدیة: هغه صدقه ده ، چې د مؤجه شرعی عذر له امله د پرېښودل شوو دیني فرایضو او واجباتو د کفارې د جبرانولو په منظور د جنازې په مراسمو کې دمړي له خښولو څخه مخکې د هغه د خپلوانو یا پاتې شوو له لوري فقیرانو ته ورکول کېږي.

۳- فاتحه خوانی: مراسمی است که بعد از تدفین به منظور شرکت دوستان در اتحاف دعابه متوفی و ابراز تسلیت به بازماندگان و اقارب وی صورت می گیرد.

۳- فاتحه: هغه مراسم دي، چې له تدفین وروسته مړي ته د دعاء په وړاندې کولو او پاتې شوو خپلوانو ته یې د ډاډ گيرنې لپاره د دوستانو د گلون په منظور تر سره کېږي.

۴- روز سه: مراسمی است که بنام ختم قرآن عظیم الشان و خیرات از

۴- درېمه ورځ: هغه مراسم دي، چې د قرآن عظیم الشان د ختم او خیرات په

رسمي جریده

۱۳۹۴/۲/۱۵

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

- نامه د پاتې شوو مشرانو یا د متوفی د خپلوانو د مشرانو له لوري تر خښولو وروسته په درېیمه ورځ صورت مومی.
- ۵ - جمعه گي: هغه مراسم دي، چې د مړي د خپلوانو یا پاتې شوو له لوري د مړینې تر څلویښتمې ورځې پورې د هرې اوونۍ د پنجشنبې یا جمعې په ورځ د قرآن عظیم الشان د ختم او خیرات په نامه تر سره کېږي.
- ۶ - څلویښتمه ورځ: هغه مراسم دي چې د مړینې په څلویښتمه ورځ د هغه د خپلوانو یا پاتې شوو له لوري د قرآن عظیم الشان د ختم او خیرات په نامه تر سره کېږي. خپلوان او دوستان د ډوډۍ-خوړلو په غرض رابلل کېږي.
- ۷- تلین: هغه مراسم دي، چې د هر کال په تېرېدوسره د مړي د یادونې په مناسبت د خپلوانو یا پاتې شوو له لوري د قرآن عظیم الشان د ختم او خیرات په نامه تر سره کېږي. خپلوان او دوستان د ډوډۍ-خوړلو په غرض رابلل کېږي.
- طرف باز ماندگان کبار یا اقارب کبار متوفی در روز سوم بعد از دفن متوفی صورت می گیرد.
- ۵ - جمعه گي: مراسمی است که از طرف باز ماندگان یا اقارب متوفی در روز های پنجشنبه یا جمعه در هر هفته الی روز چهارم وفات بنام ختم قرآن عظیم الشان و خیرات برگزار می گردد.
- ۶ - روز چهارم: مراسمی است که از طرف باز ماندگان یا اقارب متوفی در روز چهارم وفات بنام ختم قرآن عظیم الشان و خیرات برگزار می شود. خویشاوندان و دوستان غرض صرف طعام دعوت می گردند.
- ۷ - سالگرد: مراسمی است که به مناسبت یاد بود از متوفی بعد از مرور هر سال بنام ختم قرآن عظیم الشان و خیرات از طرف باز ماندگان یا اقارب وی برگزار می شود. خویشاوندان و دوستان غرض صرف طعام دعوت می گردد.

فصل دوم

تکفين، تجهيز و تدفين ميت

مراسم روز اول

ماده چهارم:

(۱) متوفی به مرگ طبیعی بعد غسل، تکفين و تجهيز و اداى نماز جنازه به طريق مسنونه دفن می گردد.

(۲) تأخير در دفن متوفی جواز ندارد. حالات مشبوهيت اسباب وفات (اشتباه قتل يا خودکشی) عدم موجوديت فرصت کافی به منظور تجهيز، تکفين و تدفين از اين حکم مستثنی است.

(۳) غسل مکلف است عيوب و اسرار بدن ميت را افشاء نه نماید، آثار ضرب و جرح از اين حکم مستثنی است.

(۴) ميت قبل از انتقال به قبرستان و اداى نماز جنازه غرض دیدن دوستان و توديع برای مدت کوتاه دريک محل مناسب گذاشته شود.

دوه یم فصل

دمري تکفين، تجهيز او تدفين

د لومړۍ ورځې مراسم

خلورمه ماده:

(۱) په طبيعي توگه مړی د غسل، تکفين، تجهيز او د جنازې د لمانځه له ادا کولو وروسته په مسنونه توگه دفن کېږي.

(۲) خاوروته دمري په دفن کولو کې ځنډه جواز نه لري. د مړينې د سببونو د مشبوهيت حالتونه (د قتل اشتباه، ځان وژنه) د تجهيز، تکفين او تدفين په منظور، د پوره وخت نشتوالی له دغه حکم څخه مستثنی دي.

(۳) غسل ورکونکي مکلف دي چې د مړي د بدن عیبونه او اسرار افشاء نه کړي، د وهلو او تپ نښې له دي حکم څخه مستثنی دي.

(۴) هديرې ته د وړلو او د جنازې له لمانځه مخکې دې مړي د دوستانو د ليدو او توديع په منظور دلنډه وخت لپاره په يوه مناسب ځای کې کېښودل شي.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

(۵) د جنازې او مشایعت او د مړي د تدفين په مراسمو کې دې اسلامي او مذهبي آداب په پام کې ونيول شي.

(۶) په سر، مخ او بدن وهل او مخ شکول، جامې شلول او نورې هغه چارې چې په شريعت کې جواز نه لري، دشخص په مړينه کې منع دي.

(۷) د مړي وړل يا خښول له هغه ځای څخه چې مړ شوی دی بل ځای ته د مړي له وصيت او يا له اړتيا پرته جواز نلري.

فديه

پنځمه ماده:

(۱) که چېرې له متوفي څخه د ژوند پر مهال د مؤجه شرعي عذر له امله فرايض او واجبات پاتې شوې وي فديه او كفاره يې د متوفي د وصيت پر بنسټ له تكفين، تجهيز او د پور له ادا كولو وروسته د اسلامي شريعت له حكمونو سره سم تر ډېره حده پورې د متوفي په متروكه كې تر ۳ / ۱ برخې پورې وركول كېدلی شي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې فديه او كفاره په فقيرانو او مسكينانو

(۷) انتقال و دفن ميت از منطقه كه فوت نموده به منطقه ديگر جزء بر اساس وصيت يا ضرورت جواز ندارد.

فديه

ماده پنجم:

(۱) هرگاه از متوفي در زمان حیات فرايض و واجبات به اساس عذر مؤجه شرعي ترك گرديده باشد، فديه و كفاره شرعي آن بر اساس وصيت متوفي بعد از تكفين، تجهيز و اداى دين طبق احكام شريعت اسلامي حداكثر در حدود ۳/۱ حصه متروكه متوفي پرداخته شده می تواند.

(۲) فديه و كفاره مندرج فقره (۱) اين ماده به فقراء و مساكين توزيع

رسمي جریده

مسلول نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

می گردد.

وېشل کېږي.

عدم امانت گذاشتن میت

د امانت په توګه د مړي نه اېښودل

ماده ششم:

شپږمه ماده:

به امانت گذاشتن میت در قبرستان اساس شرعی نداشته جایز نیست .

د امانت په توګه په هدیره کې د مړي اېښودل شرعی بنسټ نلري، جواز نلري.

تدفین

تدفین

ماده هفتم:

اوومه ماده:

(۱) هرگاه در بدن میت آثار ضرب (زدن) جرح (زخم)، سم (زهر) یا خنق (خفه) باشد قبل از معاینات طب عدلی دفن شده نمی تواند.

(۱) که چېرې د مړي پر بدن د وهلو، ټپ، زهرو یا د زندگی نښې وي، د عدلي طب له کتنو مخکې خښېدای نشي.

(۲) دفن میت به جز در قبرستانی که قبلاً به همین منظور وقف و تخصیص آن به قبرستان از طرف شخص و یا از جانب شاروالی تعیین و منظور شده باشد، جواز ندارد.

(۲) د مړي خښول له هغې هدیرې پرته چې له پخوا څخه په همدې منظور وقف او هدیرې ته یې ځانګړیتوب د شخص یا د ښاروالۍ له لوري ټاکل شوي او منظور شوي وي، جواز نلري.

(۳) قبر مطابق به احکام شرعی ساخته شود.

(۳) قبردې د شرعی حکمونو مطابق جوړ شي.

نېش قبر

د قبر نېش

ماده هشتم:

اتمه ماده:

نېش قبر وکشدن میت از آن جواز ندارد. معاینات طب عدلی غرض تثبیت

د قبرنېش او له هغه څخه د مړي اېستل جواز نلري د واکمنې محکمې د تجویز پر

رسمي جریده

۱۳۹۴/۲/۱۵

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

بنسټ د وفات د سببونو د تثبیت په غرض
د عدلي طب د معایناتو تر سره کول له
دې حکم څخه مستثنی دي.

اسباب وفات بر اساس تجویز محکمہ
با صلاحیت از این حکم
مستثنی می باشد.

د فاتحې مراسم

مراسم فاتحه

نهمه ماده:

ماده نهم:

(۱) غم رازي او فاتحه اخیستل دې د
اسلامي شریعت د حکمونو مطابق صورت
و مومي.

(۱) تعزیت داری و فاتحه خوانی مطابق
به احکام شریعت اسلامی صورت
گیرد.

(۲) غم رازي او فاتحه اخیستل له درې
ورځو څخه زیات جواز نه لري. د اضطرار
او سفر حالت له دې حکم څخه مستثنی
دي.

(۲) تعزیت داری و برگزاري فاتحه
خوانی بیش از سه روز جواز ندارد. حالت
اضطرار و سفر از این حکم مستثنی
می باشد.

(۳) د ارشاد، حج او اوقافو وزارت،
بناروالی او خصوصي مؤسسې کولی شي
د قبردبرابرولو، غسل، تکفین، تدفین او
تجهیز او دمروځنبولو خدمتونو د پیسو
په بدل کې چې په جلا لایحه کې
تنظیمېږي او یا هم وړیا پر غاړه واخلي.

(۳) وزارت ارشاد، حج و اوقاف،
شاروالی ها و مؤسسات خصوصی
می توانند خدمات تهیه قبر، غسل، تکفین
و تجهیز و دفن اموات را در بدل پول
که در لایحه جداگانه تنظیم می شود و یا
بلاعوض بعهده بگیرند.

(۴) د متوفي خپلوان، دوستان او پاتې
شوي کولی شي، په مستقیمه توګه د
رادیو، تېلفون اونورو ټولیزو اطلاعاتي
وسایلو له لارې د متوفي پاتې

(۴) اقارب و دوستان متوفی یا
بازماندگان او می توانند به صورت
مستقیم از طریق رادیو، تېلفون وسایر
وسایل اطلاعات جمعی مراتب تسلیت

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

خویش را به باز ماندگان متوفی ابراز نمایند.

شوو ته خپلې غم شریکې. څرگندې کړي.

ممنوعیت ارسال کارت دعوت در مراسم تعزیت داری درهوتل ها

دغم رازی- په مراسمو کې هوټلونو ته د بلنې کارت له لېرلوڅخه منعه

ماده دهم:

لسمه ماده:

برگزاری مراسم در هتل ها و مصارف گزاف در سایر مکان های دیگر بدین منظور ممنوع می باشد، بازماندگان یا اقارب متوفی در مطابقت با احکام شرعی ختم قرآن عظیم الشان، صدقات و خیرات را انجام داده می توانند.

په هوټلونو او نورو ځایونو کې د مراسمو ترسره کول او لوړ لگښتونه منع دي، دمتوفی پاتې کسان یا خپلوان له شرعی احکاموسره سم دقرآن عظیم الشان ختم، صدقات او خیرات سرته رسولی شي.

منع توزیع طعام در قبرستان

په هدپرو کې د خوړو د وېش منعه

ماده یازدهم:

یوولسمه ماده:

توزیع طعام و مواد خوراکه حین دفن میت در قبرستان، ممنوع می باشد.

د متوفی د خښولوپر مهال په هدپره کې د خوړو او خوراکی توکو وېش ممنوع دی .

منع برگزاری مراسم

د مراسمو د ترسره کولو منعه

ماده دوازدهم:

دوولسمه ماده:

بازماندگان و اقارب متوفی نمی توانند مراسمی را به نام های فاتحه خوانی، ختم، روز سه، شب های پنجم، هفتم، نهم و جمعه گسی، روز چهل و سالگرد فوت با تهیه غذا درهوتل ها

دمتوفی پاتې شوي او خپلوان نه شي کولی د فاتحې اخیستلو، ختم، درېیمې ورځې، پنځمو، اوومو، نهمو شپو، جمعه گسي، څلویښتمې او تلین په نومونو مراسم یا په هوټلونو کې دخوړو په برابرولو ترسره

رسمي جریده

۱۳۹۴/۲/۱۵

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

کړي. د مړي د وصیت پر بنسټ لگښتونه او د مشرانو د ورثې لخوا په کورونو کې د ختم تر سره کول له دې حکم څخه مستثنی دي.

تر درېمې ورځې پورې د خوړو

برابرو

دیار لسمه ماده:

د متوفی خپلوان، دوستان او ګاونډیان دې داسلامي سنت له مخې له مالي توان سره سم د متوفی کورنۍ او د غم رازۍ په مراسمو کې، میلنوته تردیو ورځو پورې خواړه برابر کړي.

د متوفی متروکه

خوار لسمه ماده:

(۱) د متوفی متروکه د تکفین، تجهیز او تدفین د لگښتونو اود دین (پور) او وصیت له ادا کولو او وروسته دهغه په ورثه وو پورې اړه مومي.

(۲) د متوفی مشران ورثه کولی شي له خپلو شخصي پانګو او په خپلو کې په هوکړې سره د متوفی له متروکې څخه د خپلو برخو په محدوده کې صدقه او

برگزار نمایند مخرج بر اساس وصیت متوفی و برگزاری ختم در منازل توسط ورثه کبار ازین حکم مستثنی می باشد.

تهیه طعام الی روز

سوم

ماده سیزدهم:

همسایه ها، دوستان و خویشاوندان متوفی طبق سنت اسلامی عمل کنند، حسب توانایی مالی برای خانواده متوفی و مهمانان شان در مراسم تعزیت داری، الی روز سوم طعام تهیه نمایند.

متروکه متوفی

ماده چهاردهم:

(۱) متروکه متوفی بعد از مصارف تکفین، تجهیز، تدفین و ادا دین و وصیت به ورثه او تعلق می گیرد.

(۲) ورثه کبار متوفی می توانند از دارائی شخصی خویش یا به توافق هم در محدوده حصص خویش از متروکه متوفی صدقه و خیرات

فصل سوم

مکلفیت های ادارات دولتي

مکلفیت وزارت ارشاد، حج و

اوقاف

ماده پانزدهم:

وزارت ارشاد، حج و اوقاف مکلف است جهت تنوير اذهان مردم به ترک رسوم و عنعنات مغاير احکام شريعت اسلامی و رعایت احکام این قانون برنامه های را طرح و توسط امامان و خطباء از طریق موعظه ها، خطبه ها، سيمينارها، میزهای گرد و نشرات عملی نماید.

مکلفیت وزارت اطلاعات و

فرهنگ

ماده شانزدهم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ مکلف است، به همکاری وزارت های ارشاد، حج و اوقاف، امور زنان و شاروالی ها برنامه های تنوير اذهان عامه را در مورد اضرار رسم

درېيم فصل

د دولتي ادارو مکلفیتونه

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت

مکلفیت

پنځلسمه ماده:

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت مکلف دی، د اسلامي شريعت له حکمونو سره د مغايرو دودونو او رسومو پرېښودو په هکله د خلکو د پوهاوي په منظور ددې قانون په پام کې نيولو سره پروگرامونه جوړ او د امامانو او خطيبانو په واسطه د موعظو، خطبو، سيمينارونو، گرديو ميزونو او خپرونو له لارې پلي کړي.

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت

مکلفیتونه

شپاړسمه ماده:

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت مکلف دی، د ارشاد، حج او اوقافو، بنځو د چارو وزارتونو او ښاروالیو په همکاری د غم رازی په مراسمو کې د ناپسند رسم او

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

و رواج های ناپسند و عواقب تخطی از سنن اسلامی در مراسم تعزیت داری ترتیب و از طریق رسانه های همگانی نشر نماید.

مکلفیت شاروالی ها

ماده هفدهم:

(۱) شاروالی ها مکلف اند ، با همکاری اداره اوقاف وزارت ارشاد ، حج و اوقاف به منظور تدفین اموات محلات مناسب را در نواحی شهر ها و محلات بحیث قبرستان تشخیص و تعیین نمایند.

(۲) شاروالی ها و اداره اوقاف وزارت ارشاد، حج و اوقاف مکلف اند غسل خانه ها و مکان های مناسب فاتحه خوانی را در تمام نواحی شهر ها و محلات در جوار مساجد جامع احداث و اعمار نماید.

تنظیم امور قبرستان

ماده هجدهم:

(۱) شاروالی ها مکلف اند، با همکاری اداره اوقاف وزارت ارشاد، حج و

رواجونو او اسلامي سننو څخه د سرغړونې د ناوړو عواقبو په هکله ، د عامه اذهانو د تنویر پروگرامونه ترتیب او د ټوليزو رسنيو له لاری خپاره کړي.

د ښاروالیو مکلفیتونه

اوولسمه ماده:

(۱) ښاروالی گانې مکلفې دي، د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د اوقافو ادارې په همکاری د مړو د تدفین په منظور د ښارونو او محلاتو په نواحیو کې مناسب ځایونه د هدېرو لپاره ځانگړې او وټاکي.

(۲) ښاروالی گانې او د ارشاد، حج او اوقافو وزارت داوقافو اداره مکلفې دي، د ښارونو او ناحیو په ټولو محلاتو کې د جامع جوماتونو تر څنګ په مناسبو ځایونو کې د فاتحې سالونو نه او غسل ځانې جوړې کړي.

د هدېرو د چارو تنظیم

اتلسمه ماده:

(۱) ښاروالی گانې مکلفې دي، د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د اوقافو د ادارې

رسمي جریده

۱۳۹۴/۲/۱۵

مسلول نمبر (۱۱۷۲)

په همکارۍ د هدیرو چارې پداسې توگه تنظیم کړي، چې د متوفی هویت او د خنبولو نېټه یې معلومه وي، خو د اړتیا پر مهال په آسانه توگه معلومات ور کړل شی.

(۲) د ارشاد، حج او اوقافو وزارت او بناروالۍ گانې مکلفې دي، د دعاء د وړاندې کولو په منظور په جوماتونو او مناسبو ځایونو کې قاریان وگماري.

(۳) د ارشاد، حج او اوقافو وزارت او بناروالۍ گانې کولی شي، د فاتحې اخیستلو د اړوندو سالونونو او د قبر د تنظیم آسانتیا وو له برابرولوڅخه له جلا لایحې سره سم مناسبه اجوره واخلي.

څلورم فصل

وروستني حکمونه

ددې قانون د حکمونو څارنه

نولسمه ماده :

(۱) د احتساب مسئول، د جومات امام او د اړوند گذر وکیل مکلف دي، ددې قانون د حکمونوله رعایتولوڅخه په اړونده ساحه کې د غم رازی د مراسمو څارنه

اوقاف امور قبرستان ها را به نحوی تنظیم نمایند که هویت متوفی ، قبرو تاریخ دفن او مشخص گردیده و در صورت ضرورت در زمینه معلومات ارایه شده بتواند.

(۲) وزارت ارشاد، حج و اوقاف و شاروالی ها مکلف اند، به منظور اتحاف دعا در مساجد و اماکن مناسب قاریان را توظیف نمایند .

(۳) وزارت ارشاد، حج و اوقاف و شاروالی ها می توانند از سالون های فاتحه خوانی مربوط و فراهم آوری تسهیلات و تنظیم قبر طبق لایحه جداگانه اجرت مناسب اخذ نمایند.

فصل چهارم

احکام نهائی

مراقبت از احکام این قانون

ماده نهم:

(۱) مسئول احتساب، امام مسجد و وکیل گذر مربوط مکلف اند، از رعایت احکام این قانون در مراسم تعزیت داری در ساحه مربوط مراقبت

وکړي.

نماینده.

(۲) که چېرې د احتساب مسئول، د جومات امام او د گذر وکیل ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي څار په هکله ناغېرې وکړي، د اړوندې ادارې له خوا پوښتل او تادیب کېږي.

(۲) هر گاه مسئول احتساب، امام مسجد و وکیل گذر در مراقبت مندرج فقره (۱) این ماده سهل انگاری نمایند از طرف اداره مربوط مورد باز پرس و تادیب قرار می گیرند.

د نورو دینونو مراسم

مراسم سایر ادیان

شلمه ماده:

ماده بیستم:

د نورو دینونو پیروان کولی شي، د خپلو دینونو له حکمونو سره سم د غم رازی-مراسم تر سره کړي.

پیروان سایر ادیان می توانند مطابق احکام دین خویش مراسم تعزیه داری را بر گزار نمایند.

د انفاذ نېټه

تاریخ انفاذ

یوویشتمه ماده:

ماده بیست و یکم:

دغه قانون په رسمي جریده کې دخپړېدو له نېټې څخه درې میاشتې وروسته نافذېږي او په نافذېدو سره یې د ۱۳۲۸ لمريز کال د وږي د میاشتې خپره شوې د تعزیت داری-د مراسمو اصولنامه ملغي گڼل کېږي.

این قانون سه ماه بعد از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد و با انفاذ آن اصولنامه مراسم تعزیت داری منتشره سنبله سال ۱۳۲۸ هجری شمسی ملغی شمرده می شود.

له خطر سره دمخامخ روغتيايي
کار کوونکو د امتياز د مقررې د نافذېدو
په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت دکابينې
مصوبه

گڼه: (۲)

نېټه: ۱۳۹۴/۱/۲۰

لومړۍ ماده:

له خطر سره دمخامخ روغتيايي
کار کوونکو د امتياز مقررې چې د افغانستان
اسلامي جمهوريت دکابينې د
۱۳۹۴/۱/۲۰ نېټې په ناسته کې په
(۴) فصلونو او (۱۲) مادو کې تصويب
شوې ده، منظوروم.

دوه يمه ماده:

دغه مصوبه له يادې شوې مقررې سره
يوځای په رسمي جريده کې دخپريدوله
نېټې څخه نافذېږي.

محمد اشرف "غني"

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

مصوبه

کابينه جمهوري

اسلامي افغانستان در مورد انفاذ

مقررې امتياز کارکنان

صحي مواجهه به خطر

شماره: (۲)

تاريخ: ۱۳۹۴/۱/۲۰

ماده اول:

مقررې امتياز کارکنان صحي مواجهه
به خطر را که در جلسه مؤرخ
۱۳۹۴/۱/۲۰ کابينه جمهوري اسلامي
افغانستان به داخل (۴) فصل و (۱۲)
ماده تصويب گرديده، منظور
می دارم.

ماده دوم:

این مصوبه همراه با مقررې مذکور از تاريخ
نشر در جريده رسمي نافذ
می گردد.

محمد اشرف "غني"

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

فهرست مندرجات

مقررۀ امتياز كاركنان صحتى مواجه به خطر

فصل اول

احكام عمومى

صفحه	عنوان	ماده
۱۴.....	مبنى.....	ماده اول:
۱۴.....	اهداف.....	ماده دوم:
۱۵.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۱۶.....	ساحۀ تطبيق.....	ماده چهارم:

فصل دوم

كاركنان صحتى و حقوق و امتيازات آنها

۱۶.....	كاركنان صحتى.....	ماده پنجم:
۱۷.....	امتيازات مالى.....	ماده ششم:
۱۸.....	وقايۀ صحتى.....	ماده هفتم:

فصل سوم

مكلفيت ها

۱۹.....	ساحۀ كارى كاركنان.....	ماده هشتم:
۱۹.....	ارتقاى ظرفيت كاركنان.....	ماده نهم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۱۷۲)

۱۳۹۴/۲/۱۵

فصل چهارم

احكام نهايي

۲۰..... کارکنان صحي قراردادى	ماده دهم:
۲۰..... تطبيق احكام بالای کارکنان صحي غير دولتى	ماده یازدهم:
۲۰..... انفاذ.....	ماده دوازدهم:

له خطر سره د مخامخ روغتيايي

کارکوونکو د امتياز مقررہ

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ د کار د قانون د شپږشپتمې

مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم

له مخې، وضع شوې ده.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې مقررې موخې عبارت دي له:

۱- د ښو روغتيايي خدمتونو وړاندې کول.

۲- د کار د مناسب او خوندي چاپېريال تأمينول.

۳- د روغتيايي کارکوونکو هڅول.

۴- د روغتيايي کارکوونکو د امتياز د اندازې ټاکل.

مقررہ امتياز کارکنان صحی

مواجه به خطر

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول:

این مقررہ به تأسی از حکم مندرج فقره

(۲) ماده شصت و ششم قانون کار، وضع

گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقررہ عبارت اند از:

۱- عرضه خدمات صحی بهتر.

۲- تأمين محيط مناسب و مصئون کار.

۳- تشويق کارکنان صحی .

۴- تعيين اندازه امتياز کارکنان صحی.

اصطلاحگاني

درېيمه ماده:

دغه اصطلاحگاني په دې مقررره كې لاندې مفاهيم افاده كوي:

۱- روغتيايي كاركونكي: طبيبانو، مسلکي، فني او خدماتي كاركونكي پکې شامل دي چې د وړانگين (ايکس، کوبالت او گاما)، خطر، له نباتي ضد آفتونو څخه د راپيداشوي تسمم، نباتي ناروغيو، په کيمياوي موادو د تسمم او ساري ناروغيو په وړاندې قرار لري.

۲- وړانگين خطر: هغه وړانگه ده چې د راديولوژي کاركونكي (طبي تصوير اخيستنه) په دوامداره توگه د مستقيم وړانگې پر وړاندې او په ځينو مواردو کې له ثانوي وړانگې سره مخامخ کېږي.

۳- په کيمياوي موادو سره تسمم: د ژوند گوانسونکي حالت دی چې د ترکيبي ميل د لرلو په علت د کيمياوي موادو د تعامل له امله په اشخاصو کې د بېلا بېلو جانبي عوارضو د انشاق په واسطه د سايسټني (تنفس) د لارو د سرطانونو، د سترگو التهاب او مخاطي غشا، د جگر

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقررره مفاهيم ذيل را افاده می نمايد:

۱- کارکنان صحی: شامل طبيبان، کارکنان مسلکي، فني و خدماتي اند، که در معرض خطر شعاعي (ايکس، کوبالت و گاما)، تسمم ناشی از ادويه ضدآفات و امراض نباتي، تسمم با مواد کيمياوي و امراض ساري قرار دارند.

۲- خطر شعاعي: اشعه است که کارکنان راديولوژي (تصوير برداري طبي) بطور دوامدار معروض به اشعه مستقيم و در بعضی موارد به اشعه ثانوي مواجه می گردند.

۳- تسمم با مواد کيمياوي: حالت تهديد کننده حيات است که از تعامل مواد کيمياوي به علت دارا بودن ميل ترکيبي باعث عوارض جانبي مختلف و سرطان های طرق تنفس توسط انشاق، التهاب چشم و غشای مخاطي، سرطان جگر، مسموميت های عمومي

و حساسيت ها در اشخاص
می گردد.

۴- امراض ساری: امراض باکتریایی،
پرازیتی، ویروسی و فنگسی است که
کارکنان صحتی در جریان انجام وظایف
به صورت مستقیم به آن مواجه
می گردند.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

احکام این مقررہ بالای کارکنان صحتی
وزارت های صحت عامه، دفاع ملی،
امور داخله، تحصیلات عالی، ریاست
عمومی امنیت ملی و سایر ادارات دولتی
ایکه براساس ساحه وظیفه به چنین
خطرات مواجه باشند تطبیق می گردد.

فصل دوم

کارکنان صحتی و حقوق و

امتیازات آنها

کارکنان صحتی

ماده پنجم:

کارکنان صحتی ایکه بالفعل به
وظایف ذیل مشغول باشند نظر

سرطان، د عمومی مسمومیتونو او
حساسیتونو باعث کېږي.

۴- ساري ناروغۍ: باکتریایی، پرازیتی،
ویروسی او فنگسی ناروغۍ دي چې
روغتیایی کارکوونکي د دندې د اجراء
په بهر کې په مستقیم ډول له هغو سره
مخامخ کېږي.

د تطبیق ساحه

خلورمه ماده:

ددې مقررې حکمونه د عامې روغتیا، ملي
دفاع، کورنیو چارو، لوړو زده کړو
وزارتونو، د ملي امنیت د عمومی ریاست
او نورو هغو دولتي ادارو پر کارکوونکو
باندې چې د دندې د ساحې په اساس له
دغو خطرونو سره مخامخ وي، تطبیقېږي.

دوه یم فصل

روغتیایی کارکوونکي او د هغوی

حقوق او امتیازونه

روغتیایی کارکوونکي

پنځمه ماده:

هغه روغتیایی کارکوونکي چې بالفعل په
لاندنیو دندو بوخت وي وظیفوي

- خصوصيت ته په پام سره په دې مقررره کې له درج شوو حقوقو او امتيازونو څخه ځکه اخلي:
- ۱- د راديو لوژی- طبيب او مرستيال.
 - ۲- د تياري خونې لابرانت.
 - ۳- د مجهولې وړانگې د برخې ماشينکار (د اکسريز ميخانیک).
 - ۴- د ملاريا طبيب (ملاريا لوژست) او حشره پېژندونکی (انتمولوگ).
 - ۵- د ملاريا او لشماني پلټونکی.
 - ۶- د ملاريا او لشماني فني کارکوونکی (تکنيشن).
 - ۷- د ملاريا او لشماني مستحضر.
 - ۸- د انستيزي او بيا رغونې (احيا) طبيب.
 - ۹- د انستيزي او بيا رغونې مرستيال (تکنيشن او نرس).
 - ۱۰- د توبرکلوز د برخې طبيب او مسلکي او فني کارکوونکی.
 - ۱۱- د لابراتوار مسلکي کارکوونکی.
- مالي امتيازونه
شپږمه ماده:
- ددې مقررې په (۵) فقره کې درج له
- به خصوصيت وظيفوی از حقوق و امتيازات مندرج اين مقررره مستفيد می گردند:
- ۱- طبيب و معاون راديو لوژی.
 - ۲- لابرانت اتاق تاريک.
 - ۳- ماشينکار بخش شعاع مجهول (ميخانیک اکسريز).
 - ۴- طبيب ملاريا (ملاريا لوژست) و حشره شناس (انتمولوگ).
 - ۵- مفتش ملاريا و لشماني.
 - ۶- کارکن فني (تکنيشن) ملاريا و لشماني.
 - ۷- مستحضر ملاريا و لشماني.
 - ۸- طبيب انستيزي و احياي مجدد.
 - ۹- معاون انستيزي و احياي مجدد (تکنيشن و نرس).
 - ۱۰- طبيب و کارکن مسلکي و فني بخش توبرکلوز.
 - ۱۱- کارکن مسلکي لابراتوار.
- امتيازات مالي
ماده ششم:
- به منظور جذب اشخاص مسلکي

و فنی در رشته های صحی مواجهه به خطر مندرج ماده (۵) این مقررہ صد (۱۰۰) فیصد مزد، برای کارکنان خدماتی ساحه مذکور و کارکنان اداری بخش های رادیولوژی و توبرکلوز پنجاه (۵۰) فیصد مزد، به حیث ضمیمه مزد، پرداخته می شود.

وقایه صحی

ماده هفتم:

(۱) ادارات زیربط مکلف اند، به منظور وقایه کارکنان مندرج ماده پنجم این مقررہ از خطرات شعاعی، سمی و امراض ساری، کارکنان مذکور را در هر ماه یکمرتبه تحت معاینات صحی قرار دهند و در صورت تثبیت اثرات ناگوار شعاعی، تسمم یا موجودیت امراض ساری، آنها را بصورت مجانی تحت تداوی قرار دهند.

(۲) هرگاه تداوی کارکنان صحی مذکور در داخل کشور میسر شده نتواند، زمینه تداوی آنها را به خارج از

روغتیایی خطر سره په مخامخ رشتو (برخو) کې د مسلکي او فني اشخاصو د جذبولو په منظور سل (۱۰۰) په سلو کې مزد، د يادې شوې ساحې د خدماتي کارکوونکو او د رادیولوژی- او توبرکلوز د برخو اداري کارکوونکو لپاره پنخوس (۵۰) په سلو کې مزد، د مزد د ضميمې په توگه ورکول کېږي.

روغتیایی وقایه (ساتنه)

اوومه ماده:

(۱) اړوندې ادارې مکلفې دي له وړانگینو، سمی خطرونو او ساري ناروغیو څخه، ددې مقرري په پنځمه ماده کې د درج شوو کارکوونکو د وقایې په منظور، یادشوی کارکوونکي په هره میاشت کې یو ځل تر روغتیایی کتنو لاندې ونیسي او د وړانگینو، تسمم یا ساري ناروغیو د ناورو اغېزو د تثبیت په صورت کې، هغوی په وړیا توگه تر درملنې لاندې ونیسي.

(۲) که چېرې د یادو شوو روغتیایی کارکوونکو درملنه په هېواد کې دننه میسر نشي د هغوی د درملنې زمینه دې

کشور فراهم و مصارف آنها را
بپردازند.

فصل سوم

مکلفیت ها

ساحه کاری کارکنان

ماده هشتم:

ادارات ذيربط مکلف اند، در محلات
کاری معروض به خطرات صحی تدابير
وقايوی و محافظوی را با نظر داشت
معیارهای صحی عيار و زمينه نگهداشت،
تعقيم، خشک کردن، پوشیدن لباس
مخصوص و استفاده از تجهيزات و
وسایل حفاظتی را فراهم نمایند.

ارتقای ظرفیت کارکنان

ماده نهم:

وزارت های صحت عامه، دفاع ملی،
امور داخله، تحصیلات عالی، ریاست
عمومی امنیت ملی وسایر ادارات دولتی
مکلف اند، به منظور ارتقای ظرفیت
کارکنان مسلکی خویش سیمینارها و
ورکشاپها را دایر و زمینه اشتراک آنها
را در سیمینارها و ورکشاپهای

له هواده شخه بهر برابره او د هغوی
لگبستونه دي ورکړي.

درېم فصل

مکلفیتونه

د کارکوونکو کاري ساحه

اتمه ماده:

اړوندې ادارې مکلفې دي، له روغتيايي
خطرونو سره په مخامخ کاري ځايونو کې
روغتيايي معيارونو ته له په پام سره عيار او
د ساتنې، تعقيم، وچولو، ځانگړو جامو
اغوستلو او له تجهيزاتو او د ساتنې له
تجهيزاتو او وسايلو شخه د گټې اخيستني
زمينه برابره او لگبستونه يې ورکړي.

د کارکوونکو د ظرفیت لوړتیا

نهمه ماده:

د عامې روغتيا، ملي دفاع، کورنيو چارو،
لوړو زده کړو وزارتونه د ملي امنیت
عمومي ریاست او نورې دولتي ادارې
مکلفې دي، د خپلو مسلکي کارکوونکو
د ظرفیت د لوړولو په منظور سیمینارونه
او ورکشاپونه جوړ او په کورنیو او بهرنیو
سیمینارونو او ورکشاپونو کې د هغوی د

گلهون زمينه برابره کړي.

داخلي و خارجي فراهم نمايند.

څلورم فصل

فصل چهارم

وروستني حکمونه

احکام نهايي

قراردادي روغتيايي کارکوونکي

کارکنان صحي قراردادى

لسمه ماده:

ماده دهم:

خدماتي کارکوونکي ته په دغې مقررې کې درج شوي حقوق او امتيازات چې د استخدام د قرارداد پر بنسټ او په عين ساحه کې او تر عين شرايطو لاندې دندې ترسره کوي. د هغوی په قرارداد کې ټاکل او توضیح کېږي.

حقوق و امتيازات مندرج اين مقررې لپاره د کارکنان خدماتي که براساس قرارداد استخدام و درعين ساحه و تحت عين شرايط ايفای وظيفه می نمايند در قرارداد آنها تعين و توضیح می گردد.

پر غير دولتي روغتيايي کارکوونکو

تطبيق احکام بالای کارکنان صحي

باندي د حکمونو تطبيقول

غير دولتي

یوولسمه ماده:

ماده یازدهم:

ددغې مقررې حکمونه د غير دولتي ادارو د روغتيايي کارکوونکو په هکله، چې په دې مقررې کې د درج شوو روغتيايي خدمتونو په وړاندې کولو بوخت دي، هم د تطبيق وړ دي.

احکام این مقررې در مورد کارکنان صحي ادارات غير دولتي که مصروف عرضه خدمات صحي مندرج این مقررې اند، نیز قابل تطبيق می باشد.

انفاذ

انفاذ

دوولسمه ماده:

ماده دوازدهم:

دغه مقررې په رسمي جريده کې د خپرېدو

این مقررې از تاريخ نشر درجريده رسمی

له نېټې څخه نافذه او په نافذېدو سره يې د ستاف اکسري (راډيولوژي) مقررې او له ملاريا او لشمانيه سره د مجادلې ملي (انسټيټوت) د مؤسسې د فني کارکوونکو د امتيازونو مقررې چې د ۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ.ق نېټې د (۵۸۲) گڼه فرمان پواسطه نافذه شوې او نور مغاير حکمونه لغو کتل کېږي.

نافذ و با انفاذ آن مقررې ستاف اکسري (راډيولوژي) و مقررې امتيازات کارکنان فني مؤسسې (انسټيټوت) ملي مجادلې ملاريا و لشمانيه، نافذشده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مؤرخ ۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ.ق و احکام مغاير آن ملغی شمرده می شود.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **Law on Mourning Ceremonies**
- **Regulation on The Privileges of
Health Staff at Risk**

Date: 5th MAY .2015

ISSUE NO :(1172)